

Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir, Dr. Phil.

Ritaskrá

Bækur og skýrslur

Ilmreyr. Móðurminning. Vaka-Helgafell/Forlagið. Reykjavík 2021. (heimildarit, 278 bls)

Spegill fyrir skuggabaldur. Atvinnubann og misbeiting valds. Skrudda. Reykjavík. 2020. (heimildarit/fræðirit, 252 bls.)

Lífgrös og leyndir dómar. Lækningar, töfrar og trú í sögulega ljósi. Vaka-Helgafell/Forlagið. Reykjavík. 2019 (Tilnefnd til íslensku bókmenntaverðlaunanna í flokki fræðirita). (fræðirit, 341 bls.)

Við Djúpið blátt. Byggð mannlíf og saga við Ísafjarðardjúp. Árbók Ferðafélags Íslands 2017 (heimildarit, 257 bls).

Brennuöldin. Galdur og galdratrú í málskjölum og munnmælum. Háskólaútgáfan. Reykjavík 2000 (doktorsritgerð, 444 bls).

Íslenskar þjóðsögur: ÁLFAR OG TRÖLL. Reykjavík 1995 (fræðirit/safnrit, 176 bls).

Bryndís. Lífssaga Bryndísar Schram, rituð af Ólínu Þorvarðardóttur. Reykjavík 1988 (ævisaga, 271 bls).

Sorpbrennslan Funi. Greinargerð um löggjöf um umhverfismál og upplýsingaskyldu stjórnvalda. Unnið fyrir umhverfisnefnd Alþingis. Skrifstofa Alþingis. Reykjavík 2011 (skýrsla, 19 bls).

Vestanvindur – ljóð og lausir endar. Vestfirska forlagið 2007 (ljóðabók, 90 bls.).

Kennsluefni

Ritun I-IV. Ítarefni með áfanga 102 í íslensku. Sex myndbandsþættir um meðferð íslensks máls, ritgerðasmíð, sagnaritun ofl. Unnið fyrir fjarkennslunefnd á vegum Fræðsluvarps haustið 1989.

Fræðigreinar

2023:

(bíður birtingar), „Ein er þó sem unni. Leyndir þræðir í ljóðum Höllu á Laugabóli“. *Menning við ysta haf - Lesið í sköpunarkraft Vestfjarða og Stranda*. (Ritrýnd grein). Hið íslenska bókmenntafélag.

2019:

„Misfarir eða missagnir? Staðfræði tveggja fornra frásagna.“ *Landnám Íslands: úr fyrirlestraröð Miðaldastofu Háskóla Íslands 2014–2015*. Ritstj. Haraldur Bernharðsson. Miðaldastofa Háskóla Íslands. Reykjavík, s. 255–283.

„Hjúkrun og lækning að fornu“. Tímarit hjúkrunarfræðinga (afmælisrit) 31. árg. 1. tlb. 2019, bls. 98-99.

2018

„The Fate of the First Icelandic Journalist, Jón the learned. Interaction of man and society in the era of sorcery-fear and premature justice in the first half of the 17th century.“ *Jón Guðmundsson lærði's True Account and the Massacre of Basque Whalers in Iceland in 1615*. Edited by Xabier Irujo and Viola Miglio. Center for Basque Studies. University of Nevada, Reno. 2018.

2017

„Lækning, trú og töfrar“. Læknablaðið, 12. Tbl. 103.árg
<http://www.laeknabladid.is/tolublod/2017/12/nr/6567>

„Vættir lands og sagna.“ Vor siður. Tímarit Ásatrúarfélagsins. 1. tlb., 13.árg., mars 2017.

2014:

„Er vitað hvaða sjúkdómur hrjáði Jón þumlung Magnússon?“ *Vísindavefurinn* 8.10.2014 (sagnfræði, Íslandssaga). <http://www.visindavefur.is/svar.php?id=64220>

2013:

„Í spor Jóns lærða“. Bókarumsögn. *Ársrit Sögufélags Ísfirðinga* 2013. Ritstjórar Jón Þ. Þór og Veturliði Óskarsson. Ísafirði.

2009:

„Galdramenning á gömlum merg“. *Ársrit Sögufélags Ísfirðinga* 2009. Ritstjórar Jón Þ. Þór og Veturliði Óskarsson. Ísafirði.

2008:

„Til góðs eða ills? Inntak og merking hins íslenska galdurs“. *Galdramenn. Galdrar og samfélag á miðöldum*. Ritstjóri Torfi H. Tulinius. Hugvísindastofnun Háskóla Íslands. Reykjavík 2008.

2007:

„Hver var Jón lærði Guðmundsson?“ *Vísindavefurinn*, 4. maí 2007 – (sagnfræði)
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=6624>

„Hvað er vitað um töfrasteina ...?“ *Vísindavefurinn*, 17. apríl 2007 – (þjóðfræði)
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=6595>

2006:

„Iceland“. *Encyclopedia of Witchcraft, the Western Tradition*. Vol. 1.-4. Turpin. Distribution, London 2006.

„Hvað voru margar nornabrennur á Íslandi, hvenær hættu þær og hverjar voru brenndar?“ *Vísindavefurinn*, 24. Apríl 2006
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=5836>

„Hver er munurinn á tröllo, jötni og risa?“ *Vísindavefurinn* 28. Apríl 2006
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=5847>

2005:

„Sjá betur augu en auga? Nokkur orð um vísur Vatnsenda-Rósu.“ *Á sprekamó. Helgi Hallgrímsson sjötugur*.“ Afmælisrit tileinkað Helga Hallgrímssyni náttúrufræðingi sjötugum, 11. Júní 2005. Ritstjóri Sigurður Ægisson. Bókaútgáfan Hólar, 2005.

2004:

“Hvað varð um Þuríði? Aðdragandi og eftirmál Kirkjubólshrennu 1656”.
Vestanglæður. Afmælisrit tileinkað Jóni Páli Halldórssyni 75 ára 2. október 2004.
Ritstjórar Jón Þ. Þór og Veturliði Óskarsson. Sögufélag Ísfirðinga. Ísafirði 2004. Bls. 149-163.

“Galdramenning á gömlum merg”. *Árbók Barðastrandarsýslu 2004*. XV. árg.
Sögufélag Barðastrandarsýslu – Vestfirska forlagið. Bls. 71-77.

„Af hverju voru galdræfsóknir svona algengar á Ströndum?“ *Vísindavefurinn*
18.6.2004 (sagnfræði, Íslandssaga).
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=4357>

„Hvers vegna voru hafðar galdrabrennur hér í gamla daga?“ *Vísindavefurinn*
16.6.2004 (sagnfræði, Íslandssaga).
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=4353>

2003:

“Galdramenning á Vestfjörðum – galdramál 17. aldar í ljósi miðaldasögu”. *Ársrit Sögufélags Ísfirðinga 2003*. 43. ár. Ritstjórar Jón Þ. Þór og Veturliði Óskarsson.
Sögufélag Ísfirðinga í samstarfi við Hugvísindastofnun HÍ, Ísafirði 2003. Bls. 185-200.

2002:

[Aðild] *Sagas & Societies*. International Conference at Borgarnes, Iceland. September 5.-9. 2002. Editors Stefanie Würth, Tönno Jonuks, Axel Kristinsson. [rafrænt efni]

„Man and Nature in Icelandic Rural Narratives“. *Rustica Nova. The New Countryside and Transformations in Operating Environment*. Edited by Kalle Pihlainen and Erik Tirkkonen. University of Turku, Finland. 2002.

„Óvinurinn í aldanna rás“. *Menn og minjar. Greinar um íslenskar þjóðsögur*. Ritstjórar Baldur Hafstað og Haraldur Bessason. Heimskringla, háskólaforlag Máls og menningar. Reykjavík.

"Réttarframkvæmd galdramála á Íslandi." *Rannsóknir í Félagsvísindum, Háskóla Íslands, Odda*, 29. okt. 1999. Háskóli Íslands, Reykjavík 2001.

„Svör Ólínu Þorvarðardóttur [við andmælaræðum við doktorsvörn hennar við heimspekideild HÍ, 3. júní 2000]. *Gripla XII*. Stofnun Árna Magnússonar. Reykjavík, bls. 211-237.

„Eru galdrar til?“ *Vísindavefurinn*, 19. apríl 2002 – (þjóðfræði)
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=2323>

2001:

„Hver orti sléttubandið „Grundar dóma?““ *Vísindavefurinn* 13.6.2001 (bókmenntir og listir). <http://www.visindavefur.is/svar.php?id=1701>

„Hverjar eru síðustu heimildir um galdraiðkun á Íslandi?“ *Vísindavefurinn*, 6. Mars 2001 - (sagnfræði, Íslandssaga) <http://www.visindavefur.is/svar.php?id=1369>

„Er Búkolla alíslensk þjóðsaga?“ *Vísindavefurinn*, 23.4. 2001 – (þjóðfræði)
<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=1523>

2000:

„Andskotinn í hverju horni. Myndbirting djöfulsins í íslenskum heimildum fyrr og nú.“ *Hugvísindafingur Háskóla Íslands*, 14. Október 2000.

„Nútímaþjóðsögur.“ *Lesbók Morgunblaðsins* 5. Sept. 2000.

„Tungur tvær og fræðileg ábyrgð.“ *Morgunblaðið* 2. júlí 2000.

1999:

„Þjóðsögur Jóns Árnasonar? Tilraun til heimildarýni.“ *Þjóðlíf og þjóðtrú. Ritgerðir helgaðar Jóni Hnefli Aðalsteinssyni*. Reykjavík 1999.

„Kallast á við sjálfið.“ *Kynlegir kvistir. Afmælisrit Dagnýjar Kristjánsdóttur*. Reykjavík 1999.

„Brennuöldin I-IV.“ Greinaflokkur í *Lesbók Morgunblaðsins*: - "Brennuöldin". 23. jan.-14. feb. 1999; - "Ókyrleiki og plága af vondum anda". 30. jan. 1999; - "Galdrafár í Arnarfjarðardölum". 6. feb. 1999.

„Spirits of the land – a tool for social education.“ *Book Bird*, vol. 37 (no.4). International Board on Books for Young People. Instituto nacional del libro español. Madrid.

1997:

„Stórar konur. Um hvatir og viðhorf til kvenna í tröllasögum.“ *Íslenskar kvennarannsóknir*. Erindi flutt á ráðstefnu í október 1995. Ritstjórar Helga Kress og Rannveig Traustadóttir. Háskóli Íslands, Reykjavík 1997.

„Frjósemisdansinn um jólatréð - hugleiðing um „móðerni“ jóla.“ *Vera*, desember 1997.

1996:

„Vitoð er enn - eða hvat? Hver „sekkur“ og hvað „sér“ völvan?“ *Skírnir* (170), maí 1996. Hið íslenska bókmenntafélag.

„Facts and Fiction about Icelandic Witches 1600-1700. Presentation of a Ph.D. Project.“. *Copenhagen Folklore Notes*. No. 3-4. Ritstjóri Michael Chessnut. Department of Folklore, University of Copenhagen 1996: 1-4.

„Þjóðsagan og barnið.“ *Lesbók Morgunblaðsins* 27.júlí 1996.

1995:

„Íslenskar galdrasögur. Lyklar að lausn úr hugmyndakreppu.“ Um hugmyndaþróun íslenskra galdrasagna í 700 ár. *Rannsóknir í félagsvísindum*. Ritstjóri Friðrik H. Jónsson. Háskólaútgáfan /Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands 1995.

„Galdra Loftur - maður og myrkur, dauði og djöfull.“ Um þjóðsöguna Galdra Loft, hugmyndir hennar og merkingu. *Tímariti Máls og menningar* - 1: 1995.

„Stórkonur fyrri alda.“ Grein um tröllkonuna og birtingu hennar í þjóðsögum. *Lesbók Morgunblaðsins* 20. des. 1995.

1994:

„Galdrasagan - þroskasaga þjóðar.“ Umfjöllun um íslenskar galdrasögur og hugmyndaþróun þeirra. *Lesbók Morgunblaðsins* 21.des. 1994, 18-20.

1992:

„Merkingarheimur og skynjun. Um sekt og sakleysi í Píslarsögu síra Jóns Magnússonar.“ Um hugmyndaheim galdratímabilsins í ljósi Píslarsögunnar. *Tímarit Máls og menningar* - 4 : 1992, 37-42.

„Konur og bókmenntahefð.“ *Þjóðlíf*, 1.tbl. 2.árg. 1986.

Þýðingar

(Claus Björn 1996: "Det oplyste folk"): "Upplýst alþýða". Þættir úr sögu Norðurlanda. Tíu ritgerðir. Norræna ráðherranefndin. Reykjavík 1997.

Skáldskapur í ýmsum ritum

„Leið hann dátt um ljóðagátt“ (lausavísa). *Gamanvísnaþókin. Snjöllustu, fyndnustu og furðulegustu vísurnar*. Ragnar Ingi Aðalsteinsson tók saman. Almenna bókafélagið 2017.

„Verklok“ (ljóð). *Són. Tímarit um óðfræði*. 14. ÁRG. 2016, s. 75–76 .

„Náttöngur móður“. *Í dag. Um lífið, tilveruna og trúna. Hugleiðingar 366 Íslendinga*. Skálholtsútgáfan, Reykjavík 2005, (21. júní).

„Afmæli“ (smásaga). *Á lífsins leið VI*. Reykjavík. 2002.

„Eldar“ (ljóð) - *Úr blámóðu*. Ljóðasafn Listahátíðar. Reykjavík 1996.

„Vefur Darraðar“ (ljóð) - Lesbók Morgunblaðsins 12.10. '96

„Ekki lengur barn“ (ljóð) - Lesbók Morgunblaðsins 12.10.'96

„Íshjarta“ (örsaga) - Lesbók Morgunblaðsins 28.9.'96

„Vögguljóð“ (ljóð) - Lesbók Morgunblaðsins feb. '96

„Áramót“ (ljóð) - Lesbók Morgunblaðsins 9. jan.'93

„Vetrarnótt“ (ljóð) - Lesbók Morgunblaðsins 1993

Auk þess: Stökur og kvæði birt í Fréttablaði Kvæðamannafélagsins Íðunnar (febrúar, október, júní 1993; - júní, október 1994; - febrúar, júní, desember 1995; - janúar, júní 1996; - desember 1997).

Fyrirlestrar (óbirtir)

2019

„Hvað kunni Hrafns Sveinbjarnarson? Þekkingarþróun lækninga.“ Hádegisfyrirlestur í Reykjavíkurakademíunni. 7. nóv. 2019.

„Lækningar, töfrar og trú.“ Fyrirlestur á málþinginu Galdrar og lækningar. Félag áhugamanna um sögu læknisfræðinnar. Þjóðminjasafninu 2. nóv. 2019.

„Þjóðsögur Jóns Árnasonar. Söfnun þeirra og þýðing í hugum Íslendinga.“ Fyrirlestur fluttur á dagskrá til minningar um Jón Árnason landsbókavörð og þjóðsagnasafnara, Hofi og á Skagaströnd 17. - 18. ágúst 2019. (Skagabyggð. Landsbókasafn Íslands – háskólabókasafn. Skagaströnd).

„Galdra og brennudómar. Réttarfar Íslendinga á 17. öld“. Hádegisfyrirlestur Sagnfræðingafélags Íslands. Þjóðminjasafninu. 26. feb. 2019.

„Börn þau hin blíðu sem „moldveg sporna“. Fæðingahjálpi, töfrar og trú.“ Fyrirlestur á Hugvísindafundi Háskóla Íslands. 9. mars. 2019.

2018

„Ísafjarðardjúpi – örnefni og atburðir“. Fyrirlestur á vegum Nafnfræðifélagsins. Háskóli Íslands, Oddi. 17. mars 2018.

„Kvenmynd forn og ný“. Fyrirlestur á vegum Íslendingafélagsins í Kaupmannahöfn, í Jónshúsi, á alþjóðlegum baráttudegi kvenna, 8. mars 2018.

2017

„Gullkistan Djúpi. Þróun byggðar og mannlífs við Ísafjarðardjúpi“. Fyrirlestur á vegum Sagnfræðingafélagsins fluttur í Þjóðminjasafni Íslands 14. nóv. 2017
www.sagnfraedingafelag.net/2017/11/10/12.04.34

„Lækningar í fornum bókum. Handritin í Árnasafni“. Málstofa. Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum. 13. okt. 2017.
http://www.arnastofnun.is/page/frettasafn_frett&detail=1029347

„Innanmeini eða krabbameini. Úr hverju dó fólk fyrr á öldum?“. Fyrirlestur fyrir Kraft, félag ungs fólks með krabbameini. Krabbameinsfélagi Íslands, Skógarhlíð. 17. október 2017.

„Framtíð íslenskra örnefnarannsókna“. Fyrirlestur á húsfundi Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum. Árnagarði 22. júní 2017.

„Gengin spor. Byggð og mannlíf við Ísfjarðardjúpi“. Málþing um hagnýta menningarmiðlun á vegum Háskóla Íslands, safns Jóns Sigurðssonar á Hrafnseyri og Stofnunar Rögnvaldar Á. Ólafssonar á Ísafirði 19.-24. febrúar 2015. (Bíður birtingar / ráðstefnurit)

„Óttinn við hið óþekkt: Hálendið í íslenskum þjóðsögum“. Erindi flutt á ráðstefnunni Hálendi hugans að Leirubakka í Landssveit 3. - 4. júní 2007.

„Kunnáttufólk á Snæfjallaströnd“. Erindi flutt á Rímnahátíð í Dalbæ á Snæfjallaströnd 22. júní 2002.

„Hverjum bálíð brennur“. Opinn fyrirlestur á vegum Rannsóknastofu í kvennafræðum, Aðalbyggingu Háskóla Íslands, 15. febrúar 2001.

„Jóla- og nýársgleði álfa“. Fyrirlestur á þjóðbúningafundi Heimilisiðnaðarfélagsins, Oddfellowhúsinu, 19. nóv. 2000 og jólafundi Kvenstúdentafélags Reykjavíkur, 6. des. 1999.

„Galdra-Manga“. Fyrirlestur á Skammdegisfundi Félags móðurmálskennara, 17. nóvember 2000.

„Tíðarandi brennualdar“. Fyrirlestur fluttur í Byggðasafni Árnesinga, Húsinu, Eyrarbakka 16. nóv. 2000 og fyrir nemendur Verzlunarskóla Íslands, 8.nóv.2000.

„Brennuöldin“. Fyrirlestur á hádegisfundi ReykjavíkurAkademíunnar 1. nóv. 2000.

„Galdasveimur á Ströndum". Fyrirlestur á vegum Strandagaldurs/Galdasýningar á Ströndum, Hólmavík 22. október 2000. (á www.vestfiridir.is/galdasýning/)

„Patientens tilværelses ulidelige letthed“. Opnunarfyrirlestur um lækningar að fornu og nýju, fluttur á Norrænu heilbrigðisráðstefnunni í Háskólabíói, 31. ágúst 2000.

„Sannleikurinn mun gjöra yður frjálsta“. Prédikun í Dómkirkjunni í Reykjavík á alþjóðlegum bænadegi kvenna, 4. mars 2000.

„Hálfan val mót Óðni“. Fyrirlestur fluttur á þingi kvenréttindasamtaka á Ísafirði, 19. júní 2000.

„Kritik af kritikken“. Fyrirlestur á norrænu málþingi Norrænu ráðherranefndarinnar um mat á skólastarfi, Hótel sögu, 11. og 12. nóvember 1999.

„Mín bernskujól“. Útvarpserindi á Rás-1, Ríkisútvarpinu 25. 12. 1999 kl.10:00.

„Rottan í pítsunni“. Fyrirlestur fluttur í tilefni af þjóðsagnavíku norrænna bókasafna. Gerðubergi og Héraðsbókasafninu á Selfossi, nóvember 1999.

„Náttúrusýn í íslenskum þjóðfræðum. Um samskipti manns og náttúru í þjóðsögum“. Fyrirlestur á þingi Siðfræðistofnunar um Náttúrusýn, Aðalbyggingu Háskóla Íslands 18.-20. sept. 1998.

„Galdramál á alþingi 17. Aldar“. Fyrirlestur á aðalfundi Sagnfræðingafélags Íslands, 22. sept. 1998.

„Margur fer sá eldinn í, I-X.“ Tíu 40 mín. útvarpsfyrirlestrar um galdur og þjóðtrú, fluttir vikulega í Ríkisútvarpinu, maí-júlí 1998.

„Trolldom og maleficium i Islands mundtlige tradition“. Fyrirlestur á málþingi um „Norræna þjóðmenningu og munnmæli“ við Þjóðfræðastofnun Kaupmannarhafnarháskóla, 16. apríl 1997.

"Tales and trials on witch-craft in Iceland. Facts and fiction". Fyrirlestur fluttur á málþingi um "Þjóðtrú og þjóðfræði í Skandinavíu" við Þjóðfræðastofnun Kaupmannahafnarháskóla 9.sept. 1996.

„Konur og stjórnmál.“ Fyrl. fluttur á Jafnréttisþingi í október 1993, Hótel Sögu.

„Galdur í munnmælum. Hlutverk, hneigð og þróun íslenskra galdrasagna.“ Ópr. cand.mag. ritg. HÍ 1992.

„Galdasögur og þróun þeirra.“ Ópr. fyrirl. fluttur á vegum Félags áhugamanna um bókmenntir í Árnagarði v. Suðurgötu, marz 1992.

„Political Uses of Folklore.“ Ópr. fyrirl. fluttur á alþjóðlegri ráðstefnu þjóðfræðinga við Folklore Fellows' Summer School í Turku í Finnlandi, ágúst 1991. Málrækt '89.

Vikuleg umfjöllun um meðferð íslensks máls í "Þjóðarsál" Rásar-2, Ríkisútvarpinu haustið 1989.

“Eitt sinn upp skal rísa - mín öfugt kveðna vísa.“ Ópr. BA-ritgerð um líf og skáldskap Steins Steinarr. HÍ, feb. 1985.

Útvarpsþættir:

„Úr þjóðarkviku“. Þáttur í tilefni af 200 ára ártíð Jóns Árnasonar þjóðsagnasafnara og landsbókavaraðar. Ríkisútvarpið, Rás-1 (til birtingar í jóladagskrá 2019)

Brot úr menningarsögu. Ritstjórn og yfirumsjón sex útvarpsþátta á Rás-1 sem gerðir voru með þátttöku þjóðfræðema við Háskóla Íslands í samstarfi Háskóla Íslands, Ríkisútvarpsins og Háskólaseturs Vestfjarða, 2007-2008.

„Á sumarvegi“. Ríkisútvarpið Rás-1. 7. júlí 2006.

„Mín bernskujól.“ Útvarpserindi á Rás-1, Ríkisútvarpinu 25. 12. 1999.

„Margur fer sá eldinn í, I-X.“ Tíu 40 mín. útvarpsfyrirlestrar um galdur og þjóðtrú, fluttir vikulega í Ríkisútvarpinu, maí-júlí 1998.

Vikuleg umfjöllun um meðferð íslensks máls í "Þjóðarsál" Rásar-2, Ríkisútvarpinu haustið 1989.

Ritdómar (úrval)

Yuval Noah Harari, Magnea J. Matthíasd. þýddi: Sapiens. Bókarumsögn. *Kiljan* 2.10. 2019

Kristín Svava Tómasdóttir: Stund klámsins. Bókarumsögn. *Kiljan* 27. 3. 2019.

Óttar Sveinsson: Útkall. Þrekvirkir í Djúpinu. Bókarumsögn. *Kiljan* 27. 3. 2019.

Davíð Logi Sigurðsson: Ærumissir. Bókarumsögn. *Kiljan* 13.2. 2019.

Þórður Snær Júlíusson: Kaupthiking. Bókarumsögn. *Kiljan* 13.2. 2019.

„Hugrekki og háleitur kraftur“. Ritdómur (Sveinn Einarsson 2013: *Kamban*. Líf hans og starf. Mál og menning. Reykjavík). DV – helgarblað, 6.-9. Des.

„Ráðist á háan hefðargarð“. Ritdómur (Gísli Sigurðsson 2013: *Leiftur á horfinni öld*. Hvað er merkilegt við íslenskar bókmenntir? Mál og menning, Reykjavík). DV, 27. Nóv. 2013.

„Í spor Jóns lærða“. Bókarumsögn. *Ársrit Sögufélags Ísfirðinga* 2013. Ritstjórar Jón Þ. Þór og Veturliði Óskarsson. Ísafirði.

„Píslir á Brennuöld“. Ritdómur (Matthías Viðar Sæmundsson 2001: *Píslarsaga síra Jóns Magnússonar*. Mál og menning. Reykjavík.). Lesbók Morgunblaðsins, 9. júní. 2001

„Kvæðahefð við Breiðafjörð“. Ritdómur. (Hreinn Steingrímsson: *Kvæðsaskapur*). Morgunblaðið, 13. desember. 2000.

„Galdur listakonu“. Ritdómur um *Leyndarmál frú Stefaníu* eftir Jón Viðar Jónsson. *Morgunblaðið* 2. des. 1997.

„Um guðsótta og góða siði“. Um *Vídalínspostillu* í ritstjórn Gunnars Kristjánssonar og Marðar Árnasonar. *Morgunblaðið* 22. des. 1995.

„Rödd samviskunnar“. Ritdómur (Bubbi Morthens 2019: *Velkomin*. Mál og menning/Forlagið). Fréttablaðið. 17.10.2019.

„Einfaldleiki og dýpt“. Ritdómur (Einar Már Guðmunsson 2019: *Til þeirra sem málið varðar*. Mál og menning/Forlagið). Fréttablaðið. 19.10.2019.

„Berskjaldaður styrkur“. Ritdómur (Fríða Ísberg 2019: *Leðurjakkaveður*. Mál og menning/Forlagið). Fréttablaðið. 25.10.2019.

„Farið mili skauta og heima“. Ritdómur (Gerður Kristný 2019: *Heimskaut*. Mál og menning/Forlagið). Fréttablaðið. 20.10.2019.

„Tvær perlur“. Ritdómar (Magnús Sigurðsson (þýðandi) 2018: *Að lesa ský*. Dimma; (höfundur) *Tregahandbókin*. Dimma). *Són. Tímarit um óðfræði* 16. Óðfræðifélagið Boðn. Reykjavík 2018, s. 167-168.

„Existinsíalísk tjáning og erótískur undirtónn“. Ritdómur (Pia Tafdrup 2019: *Úrval ljóða*. Sæmundur). *Són. Tímarit um óðfræði* 17. Óðfræðifélagið Boðn. Reykjavík 2019, s. 149-150.

„Hverfandi hvel“. Ritdómur (Steinunn Sigurðardóttir 2019: *Dimmumót*. Mál og menning/Forlagið). Fréttablaðið.

„Hagyrðingur á sjálfstýringu“. Ritdómur (Þórarinn Eldjárn 2019: *Til í að vera til*. Vaka-Helgafell/Forlagið). Fréttablaðið. 22.10.2019.

„Eldvörp tíma og tilvistar“. Ritdómur (Ófeigur Sigurðsson: *Heklugjá – leiðarvísir að eldinum*. Mál og menning/Forlagið 2018). Fréttablaðið 20. 12.2018.

„Haustbirta í vorskógi“. Ritdómur (Hannes Pétursson: *Haustaugu*. Opna. Reykjavík 2018). Fréttablaðið 8.12.2018.

„Kyn(leg)ur usli“. Ritdómur (Eiríkur Örn Norðdahl: *Hans Blær*. Mál og menning/Forlagið. Reykjavík 2018). Fréttablaðið 7.12.2018.

„Líf eða læsi“. Ritdómur (Sigríður Hagalín Björnsdóttir 2018: *Hið heilaga orð*. Benedikt-bókaútgáfa. Reykjavík). Fréttablaðið 1.12.2018.

„Samviskuerindi“. Ritdómur (Gerður Kristný 2018: *Sálumessa*. Mál og menning/Forlagið. Reykjavík). Fréttablaðið 24.11.2018.

„Saga kraumandi af snilld“. Ritdómur (Hallgrímur Helgason 2018: *Sextíu kíló af sólskinu*. JPV/Forlagið. Reykjavík). Fréttablaðið 16.11. 2018.

„Lífsnautn og lífsbruðl“. Ritdómur (Ólafur Gunnarsson 2018: *Listamannalaun*. JPV/Forlagið. Reykjavík). Fréttablaðið 8.11.2018.

„Höfundarins heiðvirða iðja“. Ritdómur (Þórarinn Eldjárn 2018: *Vammfíring*. Vaka-Helgafell/Forlagið. Reykjavík). Fréttablaðið 7.11.2018.

„Galdraglóðir á köldum ströndum“. Ritdómur (Tapio Koivukari 2018: *Galdra-Manga. Dóttir hins brennda*. Sæmundur. Reykjavík). Fréttablaðið 1.11.2018.

„Synir hafsins“. Ritdómur (Rúnar Helgi Vignisson 2018: *Eftirbátur*. Dimma. Reykjavík). Fréttablaðið 18.10.2018.

„Náttúran í manninum“. Ritdómur (Gyrðir Elíasson 2018: *Sorgarmarsinn*. Dimma. Reykjavík). Fréttablaðið 11.10.2018.

„Skáldleg orðgnótt“. Ritdómur (Matthías Johannesen 2018: *Enn logar jökull*. Bókaútgáfan Sæmundur. Reykjavík). Fréttablaðið 29.09.2018.

„Opíð hjarta“. Ritdómur (Linda Vilhjálmsdóttir 2018: *Smáa letrið*. Mál og menning/Forlagið. Reykjavík). Fréttablaðið 28.08.2018.

„Kvikan gljúpa“. Ritdómur um *Gæðakonur* eftir Steinunni Sigurðardóttur. DV 21. Nóv. 2014.

„Veröld fláa sýnir sig – tilbrigði við stef“. Ritdómur um *Lungnafiskana* eftir Gyrði Elíasson. DV, 7. Nóv. 2014.

„Engum ofsögum sagt“. Ritdómur um *Koparakur* eftir Gyrði Elíasson. DV. 7. nóv. 2014.

„Siðrof og samsæri“. Ritdómur um *Þegar dúfurnar hurfu* eftir Sofi Oksanen. DV. 21. Nóv. 2014.

„Svart og hvítt“. Ritdómur um *Svarthvítir dagar* eftir Jóhönnu Kristjónsdóttur. DV, 5. Des. 2014.

Fórarlömb greddunnar eða líf í Svartfjallalandi“. Ritdómur um *Eldhafið yfir okkur* eftir Dag Hjartarson. DV – helgarblað, 22.-24. Nóv. 2013.

"Lendur hugar og heims". Ritdómur um *Stofu kraftaverkanna* eftir Sveinbjörn I. Baldvinsson. DV 21. des. 1998.

"Matur og ást". Ritdómur um *Lokaðu augunum og hugsaðu um mig* eftir Kristínu Ómarsdóttur. DV 17. des. 1998.

"Salt jarðar". Ritdómur um *Parísarhjól* eftir Sigurð Pálsson. DV 3. des. 1998.

"Kona verður tröll". Ritdómur um *Brotasögu* eftir Björn Th. Björnsson. DV 25. nóv. 1998.

"Hrafnhöfuð og hvítir vængir". Ritdómur um *Nætursöngva* eftir Vigdís Grímsdóttur. DV 20. nóv. 1998.

"Að fara yfir um". Ritdómur um *Hanami* eftir Steinunni Sigurðardóttur. *Morgunblaðið* 9. des. 1997. www.mm.is/hof/eng/steinusi.htm

"Niður aldanna". Ritdómur um *Í dag varð ég kona* eftir Gunnar Dal. *Morgunblaðið* 18. nóv. 1997.

"Gengnar slóðir" Ritdómur um *Veginn til Hólmavíkur* eftir Óskar Árna Óskarsson. *Morgunblaðið* 20. nóv. 1997.

"Orðskviðir og aldagömul speki". Ritdómur um bækurnar *Íslenskir málshættir* og *Íslensk orðtök* eftir Sölva Sveinsson. *Morgunblaðið* 8. nóv. 1995.

"Sjóðheitur kryddréttur - veisla á bók". Ritdómur um bókina *Paula* eftir Isabel Allende. *Morgunblaðið* 21. nóv. 1995.

"Hin hljóðu tár". Um ævisögu Ástu Sigurbrandsdóttur *Hin hljóðu tár* eftir Sigurbjörgu Árnadóttur. *Morgunblaðið* 29. nóv. 1995.

"Minningar og smælki". Um endurminningar Valbjargar Kristmundsdóttir *Ég var sett á uppboð*. *Morgunblaðið* 19. des. 1995.

"Englar af öllum stærðum og gerðum". Um *Bókina um englana* eftir séra Karl Sigurbjörnsson. *Morgunblaðið* 20. des. 1995.

"Veruleikinn, draumurinn og eilífa leitin". Ritdómur um skáldsöguna *Ævinlega* eftir Guðberg Bergsson) *Morgunblaðið* 26. okt. 1994.

"Tröllkona í mannheimum". Um ævisögu Árnýjar Filippusdóttur Lífir eik þótt lafið falli *Morgunblaðið*. 18.nóv. 1994.

"Veit ég við þu falla". Um *Barndóm* - endurminningar Jakóbínu Sigurðardóttur. *Morgunblaðið* 24.nóv. 1994.

Ýmsar greinar

„Hvers vegna háskóla á Vestfirði?“ *Morgunblaðið* 30. Mars 2007

„Horfurnar í háskólamálum á Vestfjörðum“. *Morgunblaðið* 23. Mars 2005

„Auga eða augu? Um vísur Vatnsenda-Rósu.“ Lesbók Mbl. 11. des..2004

„Hver er arfur æskunnar?“ *Uppeldi. Tímarit um uppeldismál*. Febrúar 2002.

„Skyld’ða vera hjólajól?“ *Jólablað Skutuls* 2001.

Formáli (Magnús Ó. Magnússon): *Face to face*. Drammen. Noregur, 7. 2001.

„Mitt úti á dimmbláu djúpi ... er eyjan Krít.“ *Lesbók Morgunblaðsins* 14. okt. 2000.

„Menning Mínosar konungs og minjar hennar.“ *Lesbók Morgunblaðsins* 21. okt. 2000.

„Bjargvígslur og bölvun vorra daga. - Hugleiðing um nútímaþjóðsögur.“ *Slæðingur, rit þjóðfræðinema við Háskóla Íslands* 2000.

„Kvennabarátta á vergangi.“ Grein um konur og stjórnmál. *Lesbók Morgunblaðsins*. „5.feb. 1994.

„Kirkjan í samfélaginu: Lífandi afl eða steinrunnin stofnun?“ Umfjöllun um kirkjuna og hlutverk hennar í samfélaginu. *Lesbók Morgunblaðsins* ... nóv. 1992.

„Inn við hjarta þessa lands.“ Umfjöllun um fornar ferða- og söguslóðir á Suðurlandi, m.a. í ljósi þjóðsagnageymdar. *Nýtt líf* 5. tbl. 3. árg. 1990.

„Utangarðsskáldið“. Umfjöllun um utangarðsskáldið Stein Steinarr, líf hans og list. *Heimsmýnd*, maí 1988.

„Nótt hörmunganna.“ Grein um eldgosíð í Vestmannaeyjum og afleiðingar þess fyrir íbúa eyjanna, ásamt viðtölum við Vestmannaeyinga sem stóðu í björgunarstörfum og fluttu aftur til eyja eftir gos. *Heimsmýnd*, maí 1988.

"Líf í læstri veröld." Umfjöllun um ástand fangelsismála á Íslandi og viðtöl við nokkra fanga um lífið innan fangelsisins. *Heimsmýnd*, mars 1988.

"Mýktin harðnar" Umfjöllun um tilurð og tilvist Kvennalistans í íslenskum stjórnámálum. *Heimsmynd*, mars 1988.

"Systir Gunnlaðar". Viðtal við Svövu Jakobsdóttur, skáldkonu og umfjöllun um skáldverk hennar Gunnlaðar sögu. *Heimsmynd* mars 1988.

"Við dauðans dyr". Umfjöllun og viðtöl við íslenska alnæmissjúklinga sem flúið hafa til Danmerkur með sjúkdóm sinn; líf þeirra, lifnaðarhætti og hommamenningu í Kaupmannahöfn. *Heimsmynd*, des. 1987.

"Flóttamenn á Íslandi". Umfjöllun um íslenska innflytjendur, aðbúnað þeirra og viðfangsefni í nýjum heimkynnum. *Heimsmynd*, des. 1986.

"Hellamyndir Kjarvals". Grein um manngerða hella á suðurlandi og hellaristur eftir Jóhannes Kjarval sem þar hafa fundist. *Þjóðlíf*, 1.tbl.1. árg. 1985.

"Þær máttu ekki tala á mannfundum." Viðtal við Huldu Stefánsdóttur fv. skólastjóra Húsmæðraskóla Reykjavíkur um fyrstu umbrot kvenréttindabaráttu á Íslandi. *Röskva*, útg. Landssamb. Framsóknarkvenna, Rvk. 1984.